

VAŽNO

Omogućite svojoj bebi sigurna mjesa za istraživanje, uklonite stvari koje mogu biti opasne.

Ostanite u blizini dok vaša beba istražuje i kreće se po vašem domu kako bi znala da ste u blizini.

Bebe trebaju puno sna, djeca od 4 do 12 mjeseci trebaju 12 do 16 sati sna dnevno (uključujući spavanje preko dana).

Obratite pozornost na način na koji reagira na nove situacije i ljudi; pokušajte ponavljati stvari koje vašu bebu čine sretnom i predstavljaju joj ugodu.

Bebe uče govoreći, igrajući se i komunicirajući s drugima, zbog toga ograničite svoje vrijeme pred ekranom (TV, telefoni, tabletii).

Ekrani predstavljaju intenzivan podražaj za bebin mozak i ne preporučuju se djeci mlađoj od 2 godine jer negativno utječu na spavanje i pažnju.

Ako imate pitanja ili vas nešto brine, obratite se izabranom pedijatru/obiteljskom liječniku ili patronažnoj službi!

KALENDAR CIJEPLJENJA

CJEPIVO	NAVRŠENA DOB					
	0	2	4	6	1	5
BCG	BCG					
HIB		HIB	HIB	HIB	HIB	
DI-TE-PER		DTPa	DTPa	DTPa	DTPa	DTPa
POLIO		IPV	IPV	IPV	IPV	
DI-TE						
MO-PA-RU					MPR	
HEPATITIS B		HBV	HBV	HBV	HBV	
Pn	Pn	Pn			Pn	

BCG - cjepivo protiv tuberkuloze

HIB - cjepivo protiv haemofilusa influenzae tipa B

DI-TE-PER - cjepivo protiv difterije, tetanusa i pertusisa (hripavca)

POLIO (IPV) - cjepivo protiv dječje paralize (inaktivirano)

MO-PA-RU - cjepivo protiv morbillia (ospica), parotitisa (zaušnjaka) i rubeole

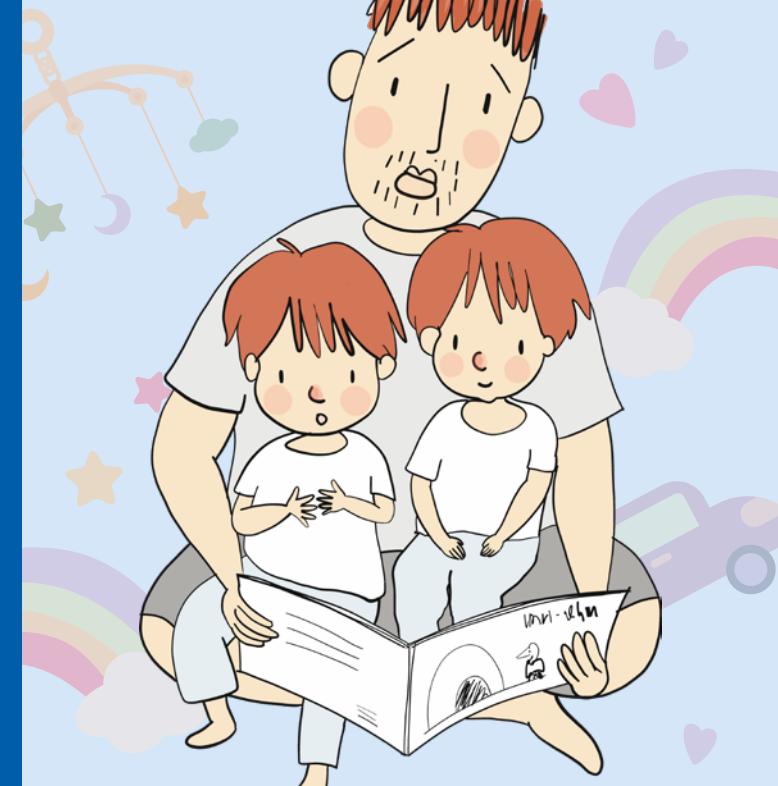
DI-TE - cjepivo protiv difterije i tetanusa

HEPATITIS B - cjepivo protiv hepatitis B

Pn - cjepivo protiv pneumokoka

Pilot-program „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj“ financiran je sredstvima Europske unije, a Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW je provedbeni partner Fonda Ujedinjenih naroda za djecu (Ured UNICEF-a za Hrvatsku).

Informacije i stavovi sadržani u ovom letku pripadaju autorima i ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske unije. Niti institucije, ni tijela Europske unije, niti bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime ne mogu se smatrati odgovornima za upotrebu informacija sadržanih ovdje.

ŠTO MOŽE VAŠA BEBA

**U DOBI OD
9 MJESECI**

za svako dijete

Financira
Europska unija

ŠTO VEĆINA BEBA MOŽE U DOBI OD 9 MJESECI

- Sramežljiva je, stišće se uz roditelja ili se boji u društvu nepoznatih osoba.
- Prikazuje nekoliko izraza lica, poput sretnog, tužnog, ljutog i iznenađenog.
- Pogleda prema osobi koja je zove imenom.
- Reagira kad se udaljavate/odlazite (pogleda, posegne za vama ili plače).
- Reagira osmijehom ili smijehom kad igrate „ku-kuc“.
- Proizvodi mnogo različitih zvukova poput „mamamama“ i „bababababa“.
- Podiže ruke da je se podigne.
- Traži predmete kad ih izgubi iz vida (kao što je njezina žlica ili igračka).
- Lupka dvama predmetima zajedno.
- Samostalno dolazi u sjedeći položaj.
- Premješta stvari iz jedne u drugu ruku.
- Koristi prste i grabi hranu s podloge.
- Sjedi bez potpore.

KAKO MAMA I TATA MOGU POMOĆI?

- Ponavljajte zvukove svoje bebe i zatim imenujte predmet koji gledate. Na primjer, ako vaša beba kaže „bababa“, ponovite „bababa“, a zatim imenujte ono što gleda.
- Stavite igračke na tlo ili podlogu za iganje malo izvan dohvata i potaknite bebu da puže, smiče ili se okreće kako bi ih uzela.
- Pokažite bebi kako da maše „pa-pa“ ili odmahuje glavom u znak „ne“. Na primjer, na odlasku mahnite i recite „pa-pa“.
- Igrajte igru koja uči vašu bebu da traži stvari koje vidi da skrivate, kao što je igračka ispod dekice.
- Igrajte se ubacivanja predmeta u posudu i vađenja iz posude.
- Igrajte igrice sa svojom bebom, kao što je moj red, tvoj red (ja pa ti). Na primjer, beba zazvecka zvečkom, pa vi to isto ponovite.
- „Čitajte“ svojoj bebi. Na primjer, dok gledate knjige ili časopise, imenujte slike dok pokazujete na njih.

DNEVNA RUTINA

Prilikom odlaska, recite kratko i veselo „pa-pa“ umjesto da se iskradate, kako bi vaša beba znala da odlazite, čak i ako plače. Tako će beba naučiti što može očekivati i naučiti da ćete se vratiti.

Nudite bebi različitu hranu kako bi okusila različite okuse i tako otkrila što voli. Hrana može biti glatka, zgnježđena ili sitno nasjeckana. Nekad joj se neće svidjeti odmah, zato treba ponoviti kušanje nakon nekog vremena.

Pomozite joj da samostalno uzima sitne komadiće hrane prstima i pokuša piti iz čašice.

Koristite svoje riječi, izraze lica i glas da pokažete što mislite kako se vaša beba osjeća (tužno, ljuto, sretno). Možete imenovati kako mislite da se osjeća i pokušati joj pomoći ako je uzrujana, ili ponoviti ono što joj se sviđa ako je vesela.

Uvedite rutine za spavanje i hranjenje. Bebama je bolje kada znaju što mogu očekivati.

